

MATKA TYÖELÄMÄÄN

Opas kuntakokeilun palveluista

MITÄ OTTAA HUOMIOON VALMISTUMISEN JÄLKEEN?

MISTÄ SAAN RAHAA?

- Hankkimalla työn.

Kela vs. ansiosidonnainen päiväraha.

- Kelasta voi saada peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea.
- Jos kuulut työttömyyskassaan, voi sinulla olla oikeus ansiosidonnaiseen päivärahaan, joka on parempi kuin Kelan maksama päiväraha. Ansiosidonnaista voit saada, mikäli palkansaaajan työssäoloehdot on täyttynyt.

PALKANSAAJAN TYÖSSÄOLOEHTO TÄYTYY, JOS

- Olet ollut palkkatyössä vähintään 26 viikkoa (noin 6 kk) työttömyyttä edeltäneen 28 kuukauden eli tarkastelujakson aikana.
- Työaikasi on ollut vähintään 18 tuntia viikossa.
- Palkkasi on ollut vähintään työehtosopimuksen mukainen.

VÄLINEITÄ TYÖNHAKUUN

Mistä haen töitä?

- Netti on pullollaan erilaisia työnhakukanavia, mutta valtakunnalliset TE-palvelut ja avoimet työpaikat löydät osoitteesta www.tyomarkkinatori.fi.
- Avoimia hakemuksia kannattaa laittaa kiinnostaviin työpaikkoihin, vaikka heillä ei olisikaan julkisesti haussa työpaikkaa.
- Omavalmentajaltasi voit saada vinkkejä piilotyöpaikoista.

Työttömyysetuus

Työttömänä työnhakijana sinulla saattaa olla oikeus työttömyysetuuteen, joka haetaan Kelasta tai työttömyyskassasta. Omavalmentajasi ohjeistaa sinua, miten oikeus etuuteen syntyy. Etuuteen voi olla mahdollisuus myös henkilöllä, joka on työllistymistä edistävässä palvelussa eli työkokeilussa, kuntouttavassa työtoiminnassa tai uravalmennuksessa. Työttömänä työnhakijana oleminen tarkoittaa sitä, että sinulla on tietyt velvollisuudet, jotka laki määrittää. Sinun täytyy esim.

- Laatia 3kk välein työllistymissuunnitelma omavalmentajasi kanssa.
- Olla omavalmentajasi tavoitettavissa.
- Hakea aktiivisesti töitä tai voit sopia omavalmentajasi kanssa myös muita välitavoitteita ennen työllistymistä (esim. terveyspalvelut).

TYÖNHAKIJAN OIKEUDET & VELVOLLISUUDET LYHYESTI

- Työnhaku.
- Tavoitettavissa olo.
- Vastuu omasta elämästä/työnhausta.
- Alle 25v. koulutushaut: Alle 25-vuotiailla on koulutushakuvollisuus ammattiin johtaviin tutkintoihin niin kauan, kunnes täyttää 25v.
- Kun suorittaa ammatillisen tutkinnon, on oikeus työttömyys-etuuteen. Esim. lukiosta valmistunut ei voi saada työttömyys-etuutta, paitsi tietyin ehdoin.
- Oikeuden voi menettää, mikäli laiminlyö velvollisuuksiaan työnhakijana.

Työtön työnhakija

Kun olet ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi nettisivuilla www.tyomarkkinatori.fi, käynnistyy asiakkuutesi työllisyyspalveluissa eli työllisyyden kuntakokeilussa. Kaikki alle 30-vuotiaat ovat kuntakokeilun asiakkaita. Jos olet työssä oleva ja työnhakusi on voimassa, saattaa asiakkuutesi olla kuitenkin TE-toimistossa. Asioitasi kanssasi hoitaa oma nimetty omavalmentajasi.

Työttömyysturva

Kela maksaa työttömyysturvaa ammattikoulutetuille henkilöille ja yli 25-vuotiaille. Alle 25-vuotiailla on oikeus työttömyysturvaan, mikäli he ovat täyttäneet koulutushakuvoitteensa tai osallistuvat työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin. Kela saattaa asettaa työttömyysturvan maksuun 5 kuukauden (21 viikon) odotusajan.

MITÄ TUKEA VOIN SAADA?

- Kun olet asioinut omavalmentajasi kanssa ja tilanteesi on kartoitettu, voi sinulla olla mahdollisuus hakea työttömyysetuus Kelasta. Kela maksaa etuudet omavalmentajan tekemien lausuntojen perusteella.
- Jos tilanteessasi on jotain monimutkaisempaa selvittävää, tehdään selvityspyyntö, jonka perusteella tilanteestasi annetaan työvoimapoliittinen lausunto.
- Aina ei työttömyysetuuteen mahdollisuutta synny. Tällöin voit hakea Kelasta toimeentulotukea.
- Mikäli kuulut työttömyyskassaan ja työssäoloehtosi on täyttynyt, voit hakea työttömyyskassasta ansiosidonnaisen päivärahan. Tämä korvaa Kelan työttömyysetuuden.

Omavalmentaja

Työntekijäsi työllisyyspalveluissa. Omavalmentajasi pyrkii auttamaan sinua kokonaisvaltaisesti työllistymisesi polulla.

Ansiosidonnainen päiväraha

Jos kuulut työttömyyskassaan ja työssäoloehtosi on täyttynyt, saat kassasta rahaa, joka on sidoksissa menneisiin palkkatuloihisi (korkeampi kuin Kelan raha).

Työllisyyden kuntakokeilu

Tarkoittaa 2021-2024 toteutettavaa hanketta, jossa osa työnhakijoista on kunnan/kuntien järjestämien työllisyyspalveluiden asiakkaita. Tulevaisuudessa kaikki työnhakijat ovat kuntien työllisyyspalveluiden asiakkaita. Kaikki alle 30-vuotiaat työttömät työnhakijat ovat kuntakokeilun asiakkaita. Jos olet työssä oleva ja työnhakusi on voimassa, saattaa asiakkuutesi olla kuitenkin TE-toimistossa.

Osa-aikatyö

Työsuhde, jossa viikkotyötuntisi on määritelty olevan alle 80% kokoaikatyön työajasta. Mikäli sinulla on oikeus työttömyysetuuteen, voit saada osa-aikatyön rinnalla myös etuutta.

Kokoaikatyö

Työaikasi on vähintään 80% täydestä viikkotuntityöajasta.

Määräaikainen työ

Työsuhteelle on määritelty päättymispäivä.

0-tuntisopimus

Työsopimuksessasi on määritelty viikkotyötunneiksi vähintään 0 tuntia.

Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde

Työsuhteelle ei ole määritelty päättymispäivää.

LISÄÄ TÄRKEÄÄ SANASTOA

Työllistymissuunnitelma

3 kk välein laadittava suunnitelma, jossa mietit yhdessä omavalmentajasi kanssa konkreettisia askelia kohti työllistymistäsi.

Toimenpide

TE-toimiston tai kuntakokeilun kanssa sovittu toimenpide, jonka ajalta voi olla mahdollisuus saada työttömyysetuus, vaikka sinulla ei siihen muussa tapauksessa olisi oikeutta.

Työvalmentaja

Voit yhdessä omavalmentajasi kanssa sopia, että tapaat työvalmentajaa, joka antaa sinulle tiiviin tuen työnhaun tueksi. Työvalmentajan kanssa voit päivittää esim. CV:n tai miettiä erilaisia piilotyöpaikkoja tai muita ratkaisuja työllistymisesi polulle.

Lausunto

TE-toimistosta tai kuntakokeilusta voidaan tehdä lausuntoja, joiden perusteella Kela tai työttömyyskassa maksaa tai ei maksa sinulle työttömyysetuutta.

Koulutuskokeilu

Työkokeilun kaltainen, mutta koulussa tapahtuva kokeilu. Voit koulutuskokeilun avulla käydä tutustumassa sinulle mielenkiintoiseen alaan max. 10 päivän ajan.

Toimeentulotuki

Kelan maksama viimesijainen etuus, jota voi saada toisen etuuden rinnalla, jos tietyt ehdot täyttyvät.

Ohjaamo

Ohjaamo on alle 30-vuotiaille suunnattu paikka, jossa voit saada moniammatillista tukea yhdestä paikasta. Jos et tiedä mistä aloittaa, aloita Ohjaamosta.

Työkokeilu

Alle 25-vuotiaalla, jolla ei ole ammatillista tutkintoa, ei automaattisesti ole oikeutta työttömyysetuuteen. Oikeuden voi saada esim. työnteolla, työkokeilulla tai muulla omavalmentajan kanssa sovitulla palvelulla.

Keikkatyö

Teet satunnaisia keikkoja samalla tai eri työnantajalla. Keikoista tehdään aina erikseen sopimus.

Työkokeilu

Voit omavalmentajasi kanssa sopia meneväsi jollekin työpaikalle työkokeiluun eli työharjoitteluun. Työkokeilun ajalta saat työttömyysetuuden ja kulukorvausta 9€/osallistumispäivä. Samassa paikassa voit olla työkokeilussa max. 6kk.

Työttömyyskassa

Työttömyyskassaan maksetaan kuukausittain jäsenmaksu. Sinulla on mahdollisuus ansiosidonnaiseen päivärahaan, kun työssäoloehtosi täyttyy ja olet ollut vähintään sen ajan kassan jäsenenä.

Yrittäjyys

Päätöimisena yrittäjänä, sinulla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Mikäli toimit yrittäjänä Y-tunnuksella tai vaikkapa laskutuspalvelun kautta, täytyy oikeutesi työttömyysetuteen selvittää.

Työvoimapolitiittiset koulutukset

TE-palveluiden kautta voit hakea erilaisiin koulutuksiin, jotka voivat olla yhteistyössä esim. ammattikoulun kanssa. Koulutuksen ajalta saat työttömyysetuutta.

Oppisopimus

Voit hakeutua ammattikouluun, ja mikäli löydät työpaikan, jossa sinua kannustetaan jatkamaan heillä töissä, voi työsuhteen muuttaa oppisopimukseksi. Tämän aikana yhdistät työn ja koulutuksen.

TYP

Monialainen yhteispalvelu eli saat käyttöösi usean eri palvelun saman katon alla. TYP:n asiakkaana käytössäsi ovat oma-avamentajan tuki, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä Kela.

TE-toimisto

Työ- ja elinkeinotoimisto auttaa työpaikan saamisessa, järjestää neuvontaa koulutuksista ja hoitaa työttömien työnhakijoiden asioita.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavassa työtoiminnassa voidaan arvioida esimerkiksi työkykyäsi. Kuntouttava työtoiminta on tavoitteellista, asiakkaan toimintakykyä tukevaa toimintaa. Toiminta voi tapahtua esimerkiksi jollain työpajalla, jossa on valmentajia tukenasi.

Valmennukset

Sinun on mahdollisuus päästä erilaisiin valmennuksiin työttömyytesi aikana. Joidenkin valmennusten ajalta on mahdollisuus työttömyysetuuteen ja kulukorvaukseen. Valmennuksissa sinua autetaan kokonaisvaltaisesti työnhaussa.

Selvityspyyntö

Tilanteessasi on jotain epäselvää ja TE-toimisto tai kuntakokeilu tarvitsevat lisätietoja aiheesta. Vastaa www.tyo-markkinatori.fi → Oma asiointi -sivulla sinulle ilmestyvään selvityspyyntöön. Selvitykseen voi liittää tiedostoja, esim. lääkärinlausunto tai voit vapaamuotoisesti kirjoittaa tilannettasi auki. Joihinkin asioihin täytyy vastata virallisilla dokumenteilla, jotta työttömyysetuuteen aukeaa oikeus.

Uudenmaan työttömyysturvayksikkö

Monimutkaisempaa selvittelyä vaativa selvitys menee Uudenmaan työttömyysturvayksikön käsittelyyn. Sieltä määräytyvät esimerkiksi mahdolliset karenssit tai se, todetaanko sinut yrittäjäksi.

Seinäjoki
TYÖLLISYSPALVELUT

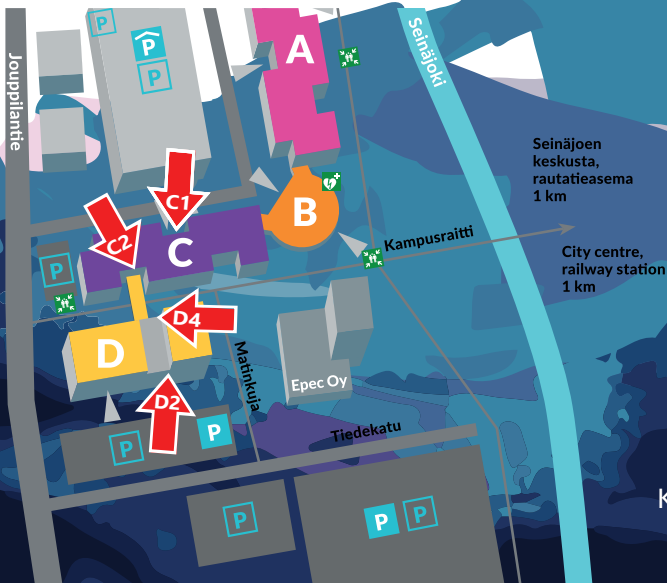
Ilmajoki

Työllisyyden kuntakokeilut

Nuorilta nuorille koottu kuvaus kuntakokeilun palveluista.

Kuntakokeilun palveluita ovat omavalmentajat,
terkkarit (lääkäri), TYP, Kela ja ammatinvalinnanohjaus.

Kuvitus & Graafinen suunnittelu
Karoliina Mäki ig @k4rtist